

2017
TEL AVİV ULUSLARARASI
TURİZM FUARI
DEĞERLENDİRME RAPORU

TÜRSAB 2017 TEL AVİV TURİZM FUAR RAPORU

İsrail'in Başkenti Tel Aviv'de düzenlenen Uluslararası Akdeniz Turizm Fuarı bu yıl 7-8 Şubat 2017 tarihleri arasında 23'üncü kez gerçekleştirildi. Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı öncülüğünde fuara yoğun katılım gösteren Türk turizmciler, iki ülke arasında yaşanan normalleşme sürecinden turizm sektörünün olumlu etkilenmesi beklentisiyle fuarda temaslarda bulundular.

İSRAİL EKONOMİSİ

İsrail Uluslararası Para Fonu 2016 verilerine göre 311 milyar 739 milyon Dolarlık Gayri Safi Yurtiçi Hasıla ile dünyanın en büyük 35'inci büyük ekonomisi durumunda bulunuyor. Ağırlıklı olarak inci, değerli taş ve metaller ile elektrikli ve elektronik ekipmanlar ihraç eden İsrail'in 2015 yılı itibariyle ihracatı ithalatının üzerinde bulunuyor. İsrail; 2015 yılında 63,9 milyar dolarlık ihracat yaparken 62,7 milyar dolar ithalat yapmış, dolayısıyla İsrail ekonomisi 1,2 milyar dolarlık cari fazla vermiştir.

İSRAİL EKONOMİK VERİLER		
GSYH (2016)	KİŞİBAŞINA DÜŞEN GELİR (2015)*	İŞSİZLİK ORANI (2016)**
311 739 000 000	35 743 \$	%5,2

Kaynak: *IMF

Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından açıklanan verilerine göre 2015 yılında İsrail'de kişi başına düşen milli gelir 35 bin 743 Dolar seviyesinde bulunuyor. Kişi başına düşen ortalama gelir dikkate alındığında İsrail vatandaşları dünyada en çok gelir elde eden ülke vatandaşları arasında 23'üncü sırada yer alıyor.

Genel olarak istikrarlı bir yapıya sahip bulunan İsrail ekonomisi her yıl düzenli olarak büyüme kaydediyor. Uluslararası Para Fonu IMF verilerine göre 1998-2007 arası dönemde ortalama %3,8 oranında büyüyen İsrail ekonomisi sonraki yıllarda da büyüme konusundaki devamlılığını sürdürdü. Ekim 2016'da yayınlanan "IMF World Economic Outlook" Raporu'na göre İsrail bu istikrarını önümüzdeki yıllarda da devam ettirecek.

Son dönemde Doğu Akdeniz'de keşfedilen doğalgaz rezervlerinin de önümüzdeki süreçte İsrail'in ekonomik büyümesine katkı sağlaması bekleniyor.

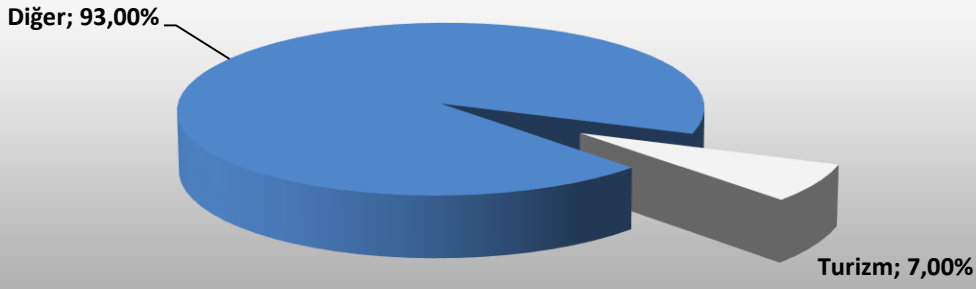
İSRAİL BÜYÜME VERİLERİ						
2012	2013	2014	2015	2016*	2017*	2021*
% 2,4	% 4,4	% 3,2	% 2,5	% 2,8	%3,0	%2,9

Kaynak: IMF - *Beklenti

İSRAİL VE TURİZM

Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi verilerine göre, 2015 yılında İsrail'de turizm sektörünün ülkenin Gayri Safi Yurtiçi Hasılası'na sağladığı direkt katkı yüzde 2 seviyesinde gerçekleşti. Destek olduğu diğer sektörlerle birlikte turizmin oluşturduğu büyüklük 2015 yılında İsrail ekonomisinin yüzde 7'sine karşılık geldi. Turizm sektörü 2015 yılında İsrail'de 85 bin 500 kişiye doğrudan istihdam olanağı sağlarken destek olduğu diğer sektörlerle birlikte turizmin oluşturduğu iş hacmi 268 bin 500'e ulaştı. Böylelikle 2015 yılında İsrail'de turizmin doğrudan ve dolaylı olarak oluşturduğu istihdam, ülkedeki toplam işgücünün yüzde 7,6'sına karşılık geldi.

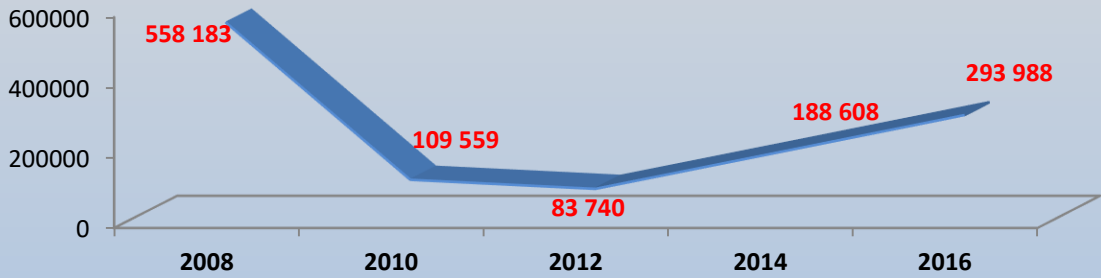
TURİZMİN İSRAİL EKONOMİSİ İÇİNDEKİ PAYI

TÜRKİYE - İSRAİL ARASINDAKİ TURİZM HAREKETİ

İsrail'den Türkiye'ye gelen turist sayısı 2008 yılında 558 bine ulaşarak en yüksek seviyesini yakalarken 2008 sonrası dönemde iki ülke arasında yaşanan sorunlar sebebiyle İsraili turist sayısı çok hızlı bir düşüş göstermiş ve 2011 yılında İsrail'den gelen turist sayısı 79 bin seviyesine kadar gerilemişti. İki ülke arasındaki tansiyonun düşmeye başlamasıyla birlikte İsrail'den Türkiye'ye gelen turist sayısında da kademeli olarak artış kaydedilmeye başlandı. İsrail'den Türkiye'ye gelen turist sayısı 2013 yılında 164 bine, 2014 yılında 188 bine ve 2015 yılında da ciddi oranda bir artış göstererek 224 bin 568 seviyesine ulaştı. Artış trendi 2016 yılında da devam etti. Türkiye 2016 yılını genel yabancı ziyaretçi sayıları açısından %30'lar seviyesinde düşüşle kapatırken İsrail pazarında %30'un üzerinde artış kaydedildi.

TÜRKİYE'YE GELEN İSRAİLLİ TURİSTİN YILLARA GÖRE DEĞİŞİMİ

* Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

İSRAİLLİ TURİST TÜRKİYE'DE 6,6 GECE KONAKLADI

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından hazırlanan Çıkış Yapan Ziyaretçi Araştırması'nın sonuçlarına göre; İsraili turistlerin Türkiye'de gerçekleştirdikleri geceleme sayısında 2012 yılından bu yana genel olarak artış trendi hakim durumda bulunuyor. Araştırmaya göre; İsraili turistlerin 2012 yılında Türkiye'de gerçekleştirdikleri ortalama geceleme sayısı 3,9 iken 2013 yılında bu sayı 4'e çıktı. 2014 yılında 6,4'e yükselen İsraili turistlerin Türkiye'deki ortalama

geceleme süresi 2015 yılında hafif bir düşüş göstererek 6'ya geriledi. TÜİK verilerine göre 2016 yılı sonunda İsraili turistlerin Türkiye'de gerçekleştirdikleri geceleme sayısı ise 6,6'ya yükseldi.

Kaynak: TÜİK Çıkış Yapan Ziyaretçi Araştırması

İSRAİLLİ TURİSTİN TÜRKİYE'DEKİ ORTALAMA HARCAMASI

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan verilere göre İsraili turistlerin Türkiye'deki kişi başı ortalama harcama miktarı yıllar içinde önemli dalgalanmalar geçirdi. Söz konusu verilere göre; Türk turizmi 2012 yılında İsraili turistlerden kişi başı ortalama 1050 Dolar gelir elde ederken 2013 yılında bu miktar 765 Dolara düştü. TÜİK Çıkış Yapan Ziyaretçi Araştırmasına göre 2015 yılında İsraili turistlerin Türkiye'deki ortalama harcaması 1316 Dolar olurken 2016 yılında 896 Dolar seviyesine geriledi. Bu verilere göre İsraili turistlerin 2016 yılında Türkiye'de gerçekleştirdikleri kişi başı ortalama harcama bir önceki yıla kıyasla %-31 oranında düşüş gösterdi.

IMTM ULUSLARARASI TURİZM FUARI

Türk turizmi için önem arz eden İsrail pazarına Türk turizmcilerin ilgisi de büyük oldu. T.C Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Nabi Avcı ve İsrail Turizm Bakanı Yariv Levin'in katılımıyla açılışı gerçekleştirilen IMTM Fuarı'na Türkiye'den önemli bir katılım yaşandı. T.C Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı'ya TÜRSAB Başkanı Başaran Ulusoy, TÜROB Başkanı Timur Bayındır, TÜROFED Başkanı Osman Ayık ve TYD Başkanı Murat Ersoy başta olmak üzere turizm sektör temsilcileri de eşlik ettiler.

Türkiye IMTM 2017 Fuarı'na Tel Aviv Kültür ve Tanıtma Müşavirliği'nce organizasyonu yapılan stant ile katıldı. Türkiye pavilyonunda; TÜRSAB, TÜROB, TÜROFED ve THY'nin yanı sıra birçok seyahat acentası ve otel temsilcisi standları ile katılım gösterdiler.

TÜRSAB Kurumsal İlişkiler Departman'ından Gülberk Aşyapar'ın katıldığı fuar süresince TÜRSAB standında, ziyaretçilere TÜRSAB dergilerinin çeşitli sayıları, İstanbul Gastronomi Haritaları, Travel Turkey İzmir 2017 Fuarı broşürleri, "İstanbul Guide" dergisinin çeşitli sayıları, TÜRSAB acenta listelerinin ve TÜRSAB sunumunun yer aldığı CD'ler ve Bakanlığın çeşitli Türkiye destinasyonlarının tanıtım filmlerinin Birliğimizce derlemesinin yer aldığı CD'ler dağıtıldı.

2017 İSRAİL PAZAR BEKLENTİLERİ

- Fuardaki katılımcı acentalarla ve standı ziyaret eden İsraili acentalarla gerçekleştirilen görüşmeler İsrail pazarında Türkiye'ye yönelik ilginin çok yüksek düzeyde bulunduğunu ortaya koydu.
- İsraililer için Antalya, Muğla, Marmaris ve İstanbul destinasyonlarının öne çıktığı gözlemlenmiştir.
- Hali hazırda İsrail hükümetince Türkiye'ye seyahat uyarısının en yüksek düzey olan 4. seviyede olması beraberinde İsraili turistler için Türkiye tatili konusunda tereddüt oluşturmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Nabi Avcı İsrail Turizm Bakanı ile yaptığı görüşmede seyahat uyarı seviyesinin düşürülmesi yönündeki talebi iletmıştır.
- İsrail pazarında güvenlik konusu kadar büyük önem taşıyan bir başka faktör ise siyasi ilişkiler. Mavi Marmara sonrasında büyük ölçüde zedelenen siyasi ilişkilerin toparlanması için Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Nabi Avcı'nın İsrail'i ziyareti gibi resmi ziyaretler, diyalogu tekrardan kuvvetlendirmek ve hakim olan negatif siyasi imajı yıkma noktasında büyük önem arz ediyor.
- Acenta temsilcileri iki ülke arasındaki siyasi ilişkilerin olumlu yönde ilerlemesi bakımından önümüzdeki yıllarda da IMTM fuarına katılımın devam etmesinin yanı sıra Türk kültür günleri organizasyonları ve karşılıklı turizm etkinliklerine katılımın fayda sağladığı yönünde görüş belirttiler.
- Fuara katılan seyahat acentalarının öne çıkan bir diğer görüşü; Türkiye ile İsrail arasındaki siyasi ilişkiler tam anlamıyla toparlanmasına ve İsrail Yönetimince ilan edilen seyahat uyarılarının en üst seviyeden daha düşük seviyelere çekilmesine kadarki süreçte hedef pazar olarak İsrail vatandaşı Arap kesime odaklanmak gerektiği yönündedir. Bu kesimin büyük potansiyeli olduğu acentalarca ifade edilmiştir.
- İki ülke arasında gelişen ilişkiler ve İsraili turistlerin Türkiye'ye yönelik ilgisi 2017 yılında İsrail'den Türkiye'ye gelen ziyaretçi sayısındaki artışın 2017 yılında da devam edeceğini göstermektedir.